

Jacek Skorupski	Pracownia Ochrony Środowiska ul. Twarda 44/2, 00-831 Warszawa 601-26-28-12, jacek.skorupski.js@gmail.com
przy współpracy:	
EcoFalk Michał Falkowski	Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody ul. Sokołowska 83/17, 08-110 Siedlce 604-377-365, mfzuraw@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
do
ZMIANY
STUDIUUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SOBIENIE JEZIORY

Autorzy: mgr Jacek Skorupski
dr Michał Falkowski

Warszawa, 2014 r.

SPIS TREŚCI

- 1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA**
- 2. CEL OPRACOWANIA; METODYKA**
- 3. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM**
 - 3.1. GŁÓWNE CELE STUDIUM**
 - 3.2. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI**
 - 3.3. ZAWARTOŚĆ ZMIANY STUDIUM – CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ**
- 4. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM. CHARAKTERYSTYKA I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
 - 4.1. POŁOŻENIE TERENU – CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA**
 - 4.2. POŁOŻENIE TERENU W RELACJI DO OBSZARÓW I OBIEKTÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.**
 - 4.3. GEOMORFOLOGIA – RZEŻBA TERENU**
 - 4.4. WARUNKI GRUNTOWE**
 - 4.5. WARUNKI WODNE**
 - 4.5.1. Wody powierzchniowe**
 - 4.5.2. Wody podziemne**
 - 4.5.3. Zagrożenia powodziowe**
 - 4.6. WARUNKI GLEBOWE**
 - 4.7. KLIMAT**
 - 4.8. SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY.**
 - 4.9. ROLA TERENU W SYSTEMIE EKOLOGICZNO-KRAJOBRAZOWYM. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.**
 - 4.10. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA**
 - 4.11. KLIMAT AKUSTYCZNY**
- 5. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**
 - 5.1. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU ZAMIANY STUDIUM**
 - 5.2. GŁÓWNE ZMIANY W ZAGOSPODAROWANIU, KTÓRE MOGĄ NASTĄPIĆ W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM**
 - 5.3. WPŁYW NA PRZYRODNICZE OBSZARY CHRONIONE ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE**
 - 5.4. WPŁYW NA SZATĘ ROŚLINNĄ**
 - 5.5. WPŁYW NA ŚWIAT ZWIERZĘCY**
 - 5.6. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI (RZEŻBĘ TERENU), GLEBY I KOPALINY**
 - 5.7. WPŁYW NA WARUNKI KLIMATYCZNE**
 - 5.8. WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE**
 - 5.9. WPŁYW NA STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA**
 - 5.10. WPŁYW NA KLIMAT AKUSTYCZNY**
 - 5.11. WPŁYW NA ZAGROŻENIE POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI**
 - 5.12. WPŁYW NA DOBRĄ KULTURY I KRAJOBRAZ**
- 6. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO**
- 7. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU**
- 8. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO LUB ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.**
- 9. PODSUMOWANIE – STRESZCZENIE**

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu pt. „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobienie Jeziory” zatwierdzonego Uchwałą Nr IV/15/02 Rady Gminy w Sobienie Jeziory z dnia 30 grudnia 2002 r, zmienionego Uchwałą Nr XXII/94/05 Rady Gminy Sobienie Jeziory z dnia 30 marca 2005 r w części obejmującej obszar wsi Sobienie Biskupie, Sobienie Szlacheckie i Sobienie Kiełczewskie Drugie, na obszarze obejmującym część wsi Dziecinów, którego granice wyznaczają : od północy – linia PKP, od wschodu – granica obrębu Warszówka i Warszawice, od południa – Kanał Warszawicki do mostu, dalej po drodze gminnej i granicy obrębu Warszawice, od zachodu – droga wojewódzka nr 801.

Sporządzenie prognozy jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jakiej podlegają m. in. zmiany studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zgodnie z art. 50 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity z późn. zmian. Dz. U. Nr 1235 z 2013 r.).

Ramowy zakres prognozy określa art. 51 ust. 2 w.w. ustawy.

Zgodnie z art. 53 w.w. ustawy sporządzający zmianę studium uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie z ustawowo do tego wskazanymi organami, to jest: Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Otwocku.

RDOŚ w Warszawie, poza standardowym zakresem prognozy wynikającym z ustawy, wskazała jako zagadnienia szczególne potencjalny wpływ planowanych zmian studium na formy ochrony przyrody, w tym zwłaszcza na:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Bagno Całowanie PLB 140011,

- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Bagno Całowanie PLH 140001,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB 140004,
- Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka,
- Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu

oraz zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych.

PPIS w Otwocku nie wskazał w uzgodnieniu zakresu żadnych szczegółowych zagadnień, ustalając zakres prognozy zgodnie z ramowymi wymogami ustawowymi.

Projektowana zmiana studium dotyczy ściśle określonego fragmentu gminy Sobienie Jeziory.

Jest to teren położony w północno-zachodniej części gminy, jednoznacznie wydzielony przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 801 (zachodnia granica opracowania), linią PKP (północna granica opracowania), linią lokalnego cieku bez nazwy we wsi Warszówka (wschodnia granica opracowania) oraz Kanałem Warszawickim (południowa granica opracowania).

Powierzchnia analizowanego terenu wynosi ok. 4,3 km². Rozciągłość w kierunku południkowym wynosi ok. 3,1 km, a w równoleżnikowym 2,2 km. +

2. CEL OPRACOWANIA; METODYKA

Podstawowym celem prognozy jest stwierdzenie czy i jakie zmiany w środowisku wystąpią w trakcie i po zagospodarowaniu analizowanego terenu zgodnie z ustaleniami określonymi w projekcie zmiany studium, oraz ocena, czy będą to zmiany znaczące.

Punktem odniesienia do wszystkich analiz jest charakterystyka stanu istniejącego środowiska.

Studium nie stanowi „docelowego obrazu” omawianego terenu. Jest to zbiór warunków, w oparciu o które może dokonywać się nowe zagospodarowanie. Nie ma żadnych gwarancji, że cały teren zostanie zainwestowany w pełni tak, jak studium na to pozwala. Niemniej jednak nie ma też przesłanek do przewidywania, że nie zostanie on w całości zagospodarowany na zgodnych ze studium warunkach. Tak więc podstawowym założeniem metodycznym jest przyjęcie, że – w zgodzie z projektowanymi ustaleniami – na całym terenie docelowo powstanie zainwestowanie w wielkości i skali maksymalnej, na jakie zmiana studium pozwala.

Studium jest jedynie obrazem polityki gminy w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Tak rola studium, nie będącego docelowym obrazem zagospodarowania, a jedynie zbiorem zasad i warunków, ogranicza możliwości wymiarowania prognozowanych zjawisk. Najczęściej możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które będą zachodziły w środowisku.

W prognozie skoncentrowano się na szczegółowym przeanalizowaniu ustaleń zmiany studium: zapisów w tekście oraz treści rysunku.

Założono przy tym, że:

- ustalone lub dopuszczone w studium wielkości i wskaźniki mogą być w procesie zagospodarowania wykorzystane maksymalnie,
- przy dopuszczeniu rozwiązań alternatywnych wybrane będzie mniej korzystne dla środowiska.

Specyfika dokumentu, jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powoduje, że wszelkie prognozy skutków realizacji dokumentu są obarczone znaczną niepewnością i mogą być przedstawiane prawie wyłącznie metodą opisową. Symulacje, zwłaszcza liczbowe mają ograniczone zastosowanie.

3. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

3.1. GŁÓWNE CELE STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwała rada gminy w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Obejmuje ono cały obszar gminy.

Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium nie jest aktem prawa miejscowego.

Studium nie jest też dokumentem wiążącym w przypadku lokalizowania inwestycji przy braku planu miejscowego. Studium jest więc dokumentem o znacznej ogólności i ograniczonym oddziaływaniu na gospodarkę przestrzeń.

CELE ANALIZOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Celem analizowanej zmiany studium jest rozszerzenie możliwości lokalizowania na ściśle określonym fragmencie gminy, stanowiącym ok. 4,4 % jej powierzchni, obiektów, które przyczynią się do wzrostu aktywności gospodarczej tego terenu.

Ne wskazanym obszarze już obserwuje się takie zjawiska, jak zanik upraw polowych, zwłaszcza w małych gospodarstwach oraz powstawanie nowoczesnych obiektów upraw szklarniowych oraz przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych.

Zmiana studium uwzględnia więc tendencje, jakie zarysowują od pewnego czasu się w gospodarowaniu przestrzennym na tym terenie.

3.2. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Specyfika dokumentu, jakim jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, polega na tym, że uchwalając zmianę wprowadza się modyfikacje do dokumentu już istniejącego.

W przypadku gminy Sobienie Jeziory dokumentem podstawowym, do którego wprowadzane są zmiany, jest Studium zatwierdzone Uchwałą Nr IV/15/02 Rady Gminy w Sobienie Jeziory z dnia 30 grudnia 2002 r, zmienione Uchwałą Nr XXII/94/05 Rady Gminy Sobienie Jeziory z dnia 30 marca 2005 r.

Wyjściowy dokument studium ma więc już 12 lat. Wiele zapisów tego dokumentu ma więc ograniczoną aktualność.

Rezultatem przyjęcia przez gminę przedmiotowej zmiany studium będzie uchwalenie zaktualizowanego studium w postaci tekstu jednolitego i nowych map określających:

- Położenie obszaru objętego zmianą Studium na tle gminy Sobienie Jeziory,
- Uwarunkowania rozwoju przestrzennego obszaru objętego zmianą Studium,
- Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Sobienie Jeziory.

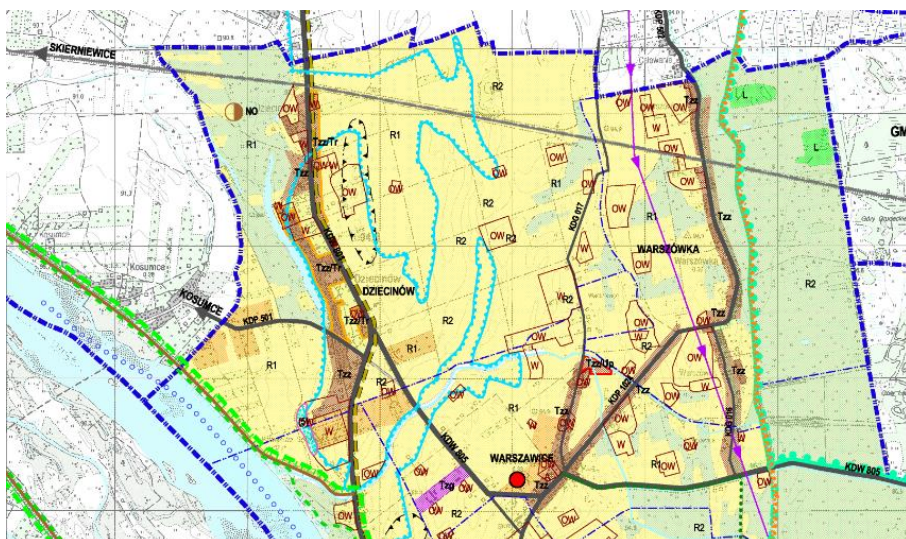
Dokumentem lokalnym jest Program ochrony środowiska dla gminy Sobienie Jeziory, który w znacznej mierze stracił już aktualność. Przyjęty w 2004 r., zawierał zadania planowane do roku 2010.

3.3. ZAWARTOŚĆ ZMIANY STUDIUM – CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ

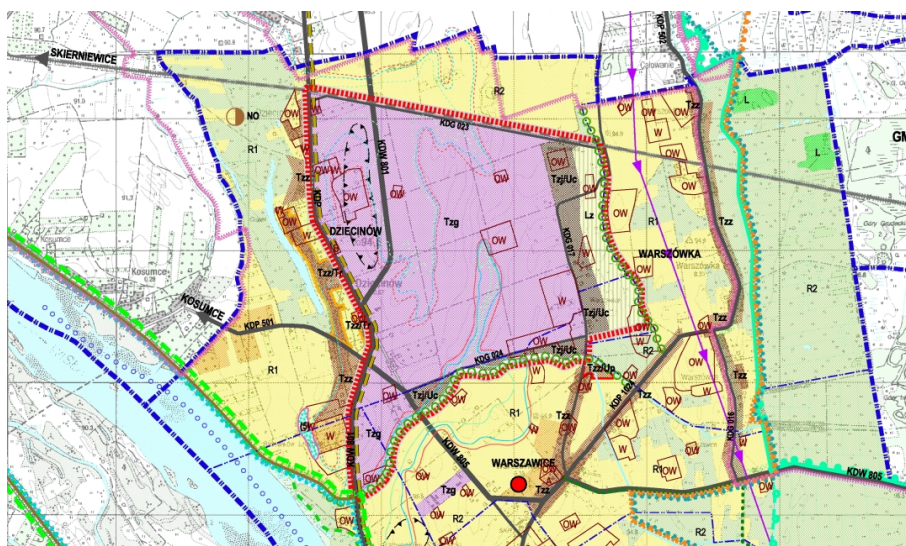
Analizowana zmiana Studium została podjęta w realizacji Uchwały Nr XV/85/12 z dnia 28 czerwca 2012 r o przystąpieniu do zmiany Studium w obszarze, którego granice wyznaczają:

- od północy – linia PKP,
- od wschodu – granica obrębu Warszówka i Warszawice,
- od południa – Kanał Warszawicki do mostu, dalej po drodze gminnej i granicy obrębu Warszawice,
- od zachodu – droga wojewódzka nr 801.

Poniżej przedstawiono fragmenty rysunku Studium z dotychczasową i proponowaną treścią.

Ryc. 1. Analizowany teren na dotychczasowym rysunku Studium.

Ryc. 2. Analizowany teren na rysunku projektowanej zmiany Studium.

Istotą zmiany jest wyznaczenie na ww. terenie **nowej jednostki strukturalnej** – nr 5 – określonej jako „**usługowo – produkcyjna**” - obejmująca części sołectw Dziecinów, Warszówka i Warszawice. W ramach jednostki wyznacza się tereny wskazane dla rozwoju:

- usług, w tym usług w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 400m²,
- baz, magazynów i składów,
- urządzeń i instalacji służących produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych,
- zabudowy mieszkaniowej.

W dotychczasowym studium teren ten był w jednostce rolniczej z kwalifikacją R1 i R2 (grunty orne z przewagą sadów, o wysokiej jakości - R1 i niskiej – R2).

Według projektu zmiany planu na analizowanym terenie większość obszaru kwalifikowana jest jako Tzg – tereny zabudowy gospodarczej.

Zgodnie z projektem tekstu jednolitego studium przewiduje się następujące zasady zagospodarowania terenów Tzg:

- 1) lokalizacja obiektów i urządzeń związanych z działalnością gospodarczą (usługi, rzemiosło, produkcja, *magazyny, składy, produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych*),
- 2) ewentualna uciążliwość związana z prowadzeniem działalności gospodarczej musi ograniczyć się do granic własności terenu indywidualnego inwestora,
- 3) wprowadzenie zieleni towarzyszącej stanowiącej minimum 15 % terenu należącego do indywidualnego inwestora,
- 4) dopuszczenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej *i wielorodzinnej* o ile nie koliduje to z prowadzeniem wybranej działalności gospodarczej,
- 5) *dopuszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 400 m².*

We wschodniej części analizowanego terenu projekt zmiany studium przewiduje wzdłuż drogi gminnej KDG 017 ciąg terenów TZj/Uc – czyli tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zaleceniem usług komercyjnych – TZj/Uc.

Zgodnie z dotychczasowym studium przewiduje się następujące zasady zagospodarowania terenów TZj/Uc:

- 1) adaptacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej z możliwością jej modernizacji i rozbudowy pod warunkiem spełnienia przepisów szczególnych i ustaleń Studium,
- 2) lokalizacja nowej zabudowy jednorodzinnej i usługowej komercyjnej takiej jak: obiekty handlu, gastronomii, obsługi turystów,
- 3) dla nowych terenów zabudowy jednorodzinnej i usług komercyjnych wyznaczonych w południowej części wsi Sobienie Jeziory ustala się obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawierającego:
 - a) zasady podziału na działki budowlane,
 - b) zasady uzbrojenia terenu w obiekty i urządzenia infrastruktury sanitarnej,

- c) zasady obsługi komunikacyjnej nowoprojektowanych działek,
- d) zasady zaopatrzenia w energię elektryczną
- e) zasady regulacji architektonicznych form zabudowy i zagospodarowania działek budowlanych, zasady ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania zieleni.

Wzdłuż cieku lokalnego stanowiącego wschodnią granicę terenu zmiany studium przewiduje się pas o szerokości ok. 200m stanowiący – według mapy kierunków – grunty proponowane do zalesienia.

Kolejna zmiana studium obejmuje określenie obszarów, na których gmina - ze względu na istniejące uwarunkowania *i zamierzenia rozwojowe* - zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W zmianie studium do listy tych obszarów dodano obszar określony, jako:

- *części sołectw Dziecinów, Warszówka i Warszawice ograniczony:*
 - *od północy – linią PKP,*
 - *od wschodu – granicą obrębu Warszówka i Warszawice,*
 - *od południa – Kanał warszawiacki do mostu, dalej po drodze gminnej i granicy obrębu Warszawice,*

4. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM. CHARAKTERYSTYKA I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

4.1. POŁOŻENIE TERENU – CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Analizowany teren położony jest w północno-zachodniej części gminy Sobienie Jeziory.

Obejmuje część wsi Dziecinów położoną na wschód od drogi wojewódzkiej nr 801 oraz niewielkie fragmenty wsi Warszówka i Warszawice.

Wzdłuż drogi nr 801 po jej wschodniej stronie znajdują się nieliczne zabudowania, głównie mieszkaniowe i gospodarskie (zagrodowe). Zasadnicza część wsi Dziecinów położona jest na zachód od drogi 801 i nie jest objęta zmianą studium.

Północną granicą analizowanego terenu jest linia kolejowa Góra Kalwaria – Pilawa. Jest to dwutorowa zelektryfikowana linia prowadząca obecnie wyłącznie ruch towarowy. Na północ od tej linii występują tereny rolne z rozwijającą się zabudową obsługi rolnictwa i przetwórstwa warzywno-owocowego (zarówno w gminie Sobienie Jeziory jak i dalej na północ w gminie Karczew).

Granicę wschodnią stanowi koryto lokalnego ciekę bez nazwy płynącego we wsi Warszówka. Na wschód od tej granicy znajduje się wieś Warszówka położona na wyniesieniu tarasu nadzalewowego, a dalej na wschód znajduje się dolina rzeki Jagodzianki.

Południową granicę stanowi Kanał Warszawicki. Na południe od niego występują tereny rolne, a dalej wieś Warszawice.

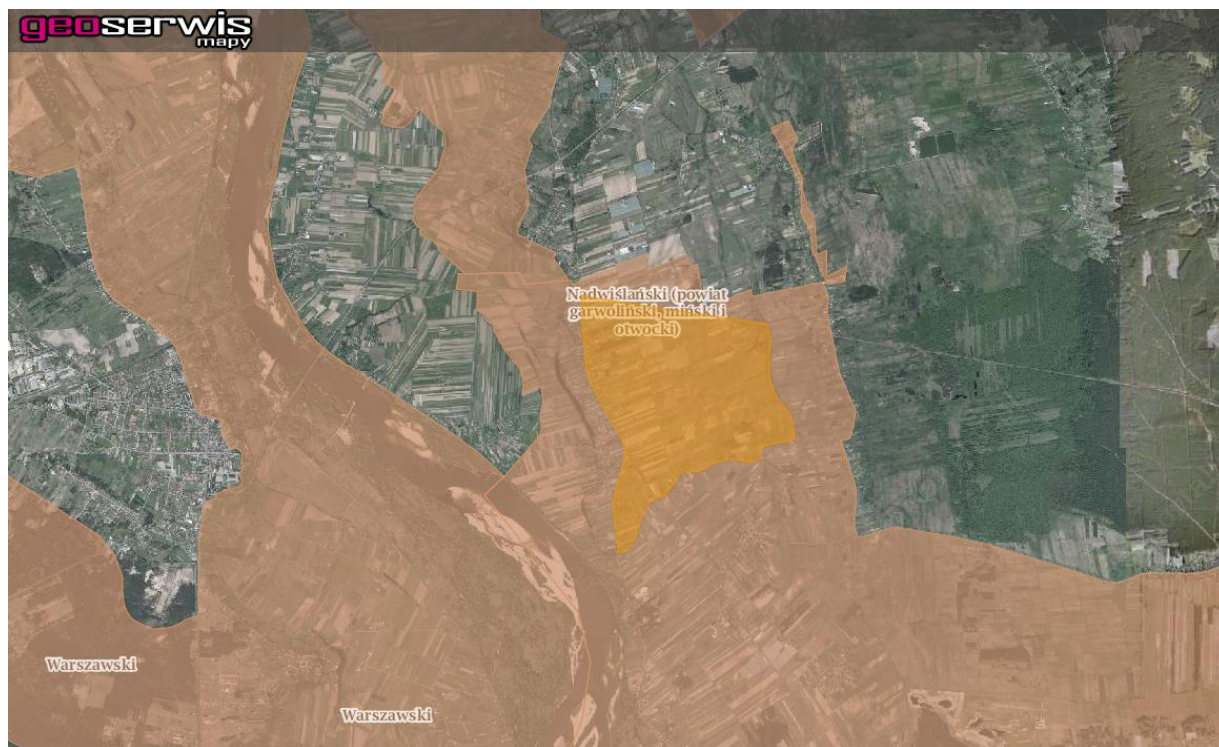
W południowo-zachodnim skrajnym fragmencie analizowany teren zbliża się do strefy korytowej Wisły na odległość kilkuset metrów. Przez południową część terenu przebiega fragment drogi wojewódzkiej nr 805.

4.2. POŁOŻENIE TERENU W RELACJI DO OBSZARÓW I OBIEKTÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu (NOChK)

Analizowany teren w całości położony jest w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W stosunku do NOChK obowiązuje Rozporządzenie nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego ze zmianami wynikającymi z Uchwały Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. oraz Uchwały Nr 124/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 czerwca 2013 r.

Ryc. 3. Położenie analizowanego terenu w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu (na podstawie geoservis.gdos.gov.pl)

Zgodnie z ww. aktami prawnymi na Obszarze obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu

informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.);

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 2, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.

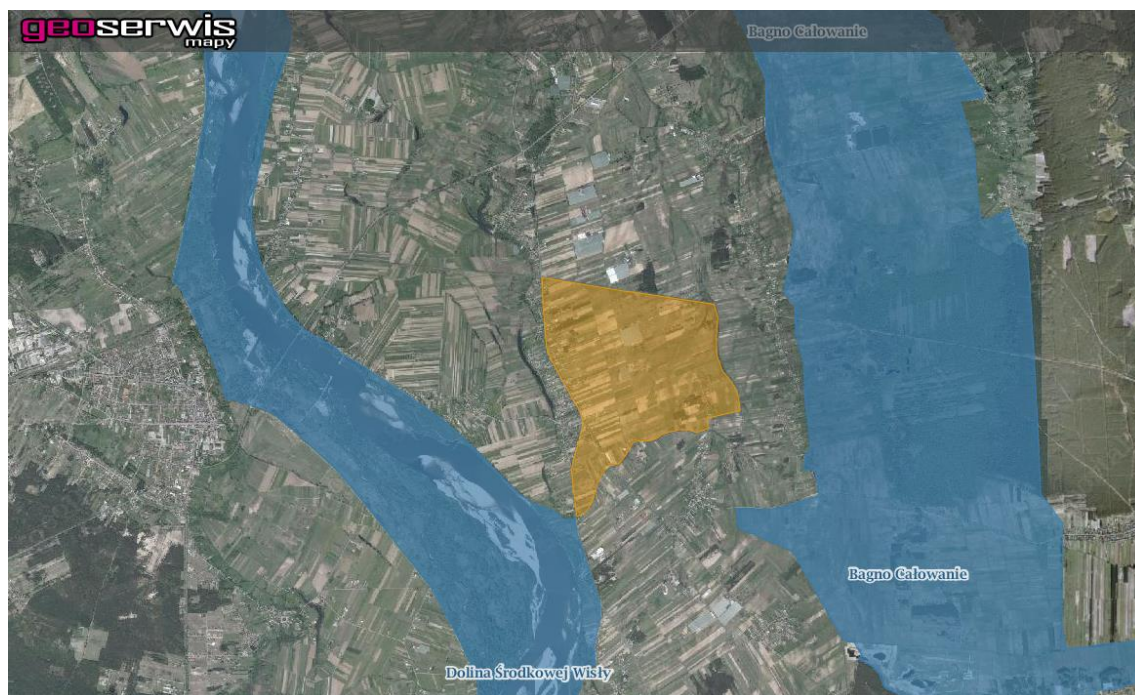
3. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt 4, nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000m³, a działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych – zgodnie z ustawą z dnia z 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm.2)).

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8, nie dotyczy działki o nr ew. 606 położonej we wsi Kochów, gm. Maciejowice, oraz działek o nr ew. 329 i 333 położonych w miejscowości Maciejowice, gm. Maciejowice.

Obszary specjalnej ochrony ptaków

W sąsiedztwie omawianego obszaru znajdują się dwa obszary specjalnej ochrony ptaków.

Ryc. 4. Analizowany teren w relacji do obszarów specjalnej ochrony ptaków. (na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl)

Obszar specjalnej ochrony ptaków Bagno Całowanie PLB 140011

Obszar położony jest na najwyższym, nadzalewowym tarasie doliny Wisły środkowej, wyniesionym 5-15 m nad poziom rzeki. Położony jest przy krawędzi doliny i ciągnie się pasem o długości ok. 15 km i szerokości do 3 km wzdłuż zbocza staroglacjalnej równiny. Obejmuje kompleks zmeliorowanych mokradeł i łąk kośnych położonych nad Kanałem Bielińskiego, powstałym po zmeliorowaniu rzeki Jagodzianki. W wyniku braku zarządzania systemem urządzeń melioracyjnych część terenu uległa wtórnemu zabagnieniu. Duża część łąk jest porośnięta wierzbami, znaczne powierzchnie porastają lasy olszynowe i zalesienia jesionowo-olchowe - część północna i centralna. W części północnej i centralnej występują wyrobiska potorfowe oraz piaszczyste wydmy. Łąki są częściowo zagospodarowane (wypas bydła i koni, zbiór siana). Oprócz terenów otwartych, w skład obszaru wchodzi również przylegające do torfowiska fragmenty kompleksów leśnych. Znajdują się one głównie w północnej i południowej części terenu. W północnej części Obszaru występują wyrobiska potorfowe oraz piaszczyste wydmy.

Ostoja ptasia o randze europejskiej PL085. Gniazduje tu co najmniej 109 gatunków ptaków, z czego 20 wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje derkacz.

Szczególnym walorem obiektu jest mozaikowa struktura krajobrazu i związane z nią zróżnicowanie przyrodnicze, a co za tym idzie -bogactwo florystyczne i faunistyczne. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie zagrożonych w skali Europy siedlisk torfowiskowych, łąkowych, murawowych oraz leśnych. Odnotowano tu ponad 500 gatunków roślin, pośród nich liczne rzadkie i zagrożone, a także rzadkie gatunki motyli. Stwierdzono występowanie 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 800 m na zachód od granicy OSO.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB 140004

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina środkowej Wisły PLB140004 obejmuje fragment doliny rzecznej o długości ok. 250 km położony pomiędzy Puławami a Płockiem (od 379 do 631 km szlaku wodnego). Zajmuje on powierzchnię 30 778 ha, z których 27 411 ha zlokalizowanych jest na terenie województwa mazowieckiego, a pozostałe 3 367 ha na terenie województwa lubelskiego. Do ważniejszych miast położnych w pobliżu lub w granicach obszaru Natura 2000 należą: Puławy, Dęblin, Kozienice, Góra Kalwaria, Warszawa, Nowy Dwór Mazowiecki, Zakroczym, Wyszogród i Płock. Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną kraju wg Kondrackiego obszar specjalnej ochrony ptaków położony jest na Niżu środkowoeuropejskim, w obrębie dwóch makroregionów: Niziny środkowomazowieckiej, będącej częścią podprowincji Niziny środkowopolskie, oraz Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, stanowiącej część podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie. Fragment doliny Wisły położony na Nizinie środkowomazowieckiej znajduje się w dwóch mezoregionach: Dolinie środkowej Wisły (Puławy - Warszawa) i Kotlinie Warszawskiej (Warszawa - Gąbin). Odcinek doliny rzeki położony w Pradolinie Toruńsko-Eberswaldzkiej leży w mezoregionie Kotliny Płocka (Gąbin - Płock).

Według regionalizacji geobotanicznej opracowanej przez J.M. Matuszkiewicza obszar specjalnej ochrony ptaków znajduje się w Krainie Południowomazowiecko-Podlaskiej, Podkrajnie Południowomazowieckiej i Okręgu Nadwiślańskim Puławsko-Warszawskim oraz Krainie Północnomazowiecko-Kurpiowskiej, Podkrajnie Wkry i Okręgu Kotliny Warszawskiej.

Dolina środkowej Wisły jest fenomenem przyrodniczym na skalę europejską, ze względu na zachowane tu fragmenty lasów łęgowych wierzbowo-topolowych, spotykane obecnie sporadycznie w dolinach dużych rzek, a także obecność znacznych powierzchni porośniętych nadrzeczными zaroślami wierzbowymi, których występowanie wiąże się z powstawaniem świeżych aluwii. Obecność specyficznych środowisk sprawiła, że obszar ten stał się bardzo ważną ostoją ptaków wodno - błotnych. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej,

Z uwagi na wysoką liczebność populacji lęgowych przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące piaszczyste wyspy i ławice (ohar, mewa

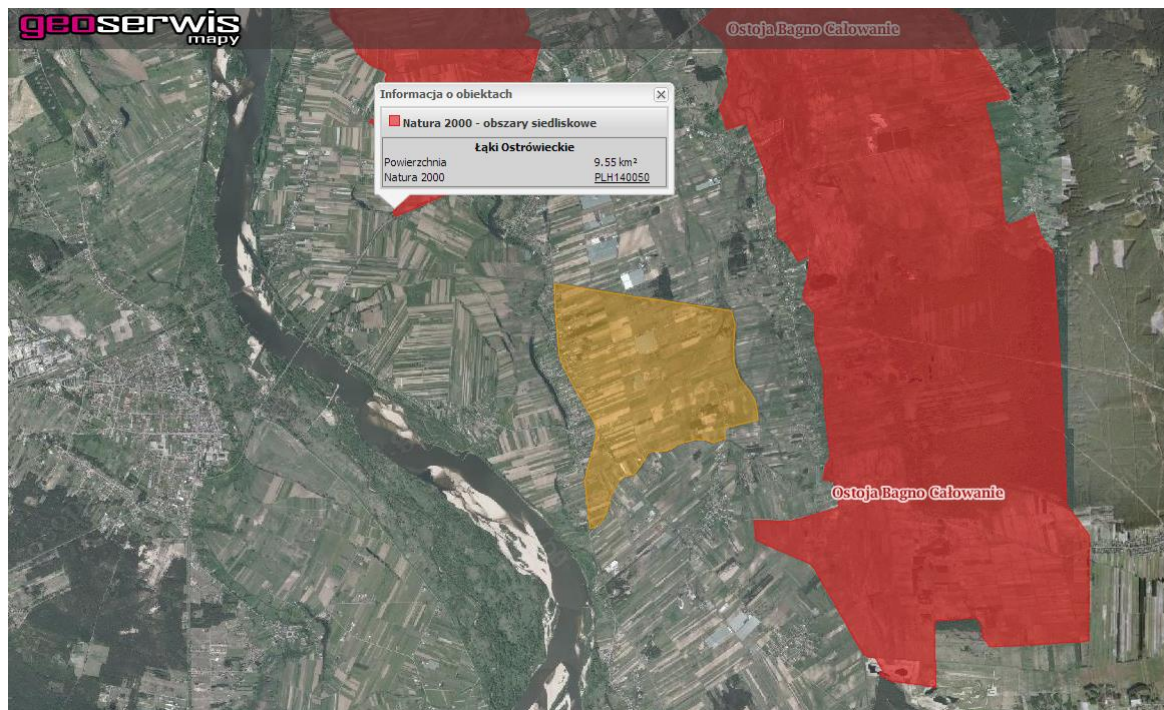
czarnogłowa, mewa siwa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, ostrzygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy), nadrzeczne skarpy (zimorodek, brzegówka), zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, dziwonja), łąki i pastwiska (rycyk, krwawodziób, derkacz, płaskonos) jak i lasy łęgowe (bielik, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, nurogęś). W przypadku mewy siwej, śmieszki, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrzygojada i sieweczki obrożnej obszar stanowi największą krajową ostoję łęgową tych gatunków o kluczowym znaczeniu dla zachowania ich populacji.

Dolina środkowej Wisły jest ważnym na skalę międzynarodową korytarzem migracyjnym, stanowiącym miejsce żerowania i odpoczynku podczas wędrówek ptaków. Do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego oraz zimująca populacja krzyżówki. W trakcie sezonowej migracji w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje tu m.in. czapla biała oraz czajka i brodziec piskliwy. Jest to ważne zimowisko łabędzia niemego, gągoła, nurogęsia, mewy siwej, śmieszki oraz mewy srebrzystej.

Analizowany teren objęty zmianą studium graniczy z OSO w rejonie przecięcia drogi wojewódzkiej nr 801 z Kanalem Warszawickim. Odległość od OSO zwiększa się w kierunku północnym do ponad 2 km.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (tzw. siedliskowe)

W sąsiedztwie omawianego obszaru znajdują się dwa obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (tzw. siedliskowe).

Ryc. 5. Analizowany obszar w relacji do obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (tzw. Specjalne obszary siedliskowe). (na podstawie geoservis.gdos.gov.pl)

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Bagno Całowanie PLH 140001

Bagno Całowanie znajduje się na najwyższej terasie nadzalewowej doliny środkowej Wisły, wyniesionej 5-15 m nad poziom rzeki. Położone jest przy krawędzi doliny i ciągnie się pasem o długości 15 km i szerokości ok. 3 km wzdłuż zbocza staroglacjalnej równiny moreny dennej, od miejscowości Osieck na południu do leśniczówki Torfy na północy. Największy fragment (ok. 2000 ha) to równina torfowa, którą tworzy kompleks torfowisk niskich, obficie zasilanych wodami podziemnymi, napływającymi od wschodu z wysoczyzny morenowej. Miąższość złóż sięga 4 m, przy czym dominują wśród nich torfy mechowiskowe, a w strefie przyzboczowej także drzewne.

Lokalnie utwory organiczne podścielone są gytią zalegającą na piaszczystych aluwiach. Jest to jedno z największych torfowisk Niziny Mazowieckiej, na którym - mimo melioracji - zachowało się naturalne

zróżnicowanie roślinne i siedliskowe. W części przyzboczowej występują zbiorowiska leśne - bory bagienne oraz olsy porastające gleby murszowo-torfowe. Od zachodu sąsiadują z nimi ekstensywnie użytkowane wilgotne łąki w mozaice ze zbiorowiskami szuwarowymi, wykształcone na glebach organicznych słabo i średnio zmurszałych. W środkowej części obiektu, na wysokości wsi Podbiel i Całowanie, znaczną powierzchnię zajmują dawne wyrobiska po eksploatacji torfu, w których na skutek kilkudziesięcioletniego procesu ładowienia nastąpiła spontaniczna restytucja zbiorowisk mszysto-turzycowych związanych z minerotroficznymi torfowiskami niskimi.

Torfowisko przecina biegnący południkowo pas piaszczystych wyniesień z bardzo silnie zróżnicowaną szatą roślinną, w tym ciepłolubnymi murawami. Jedno ze wzniesień jest ważnym stanowiskiem archeologicznym.

Płynąca przy zachodnim skraju torfowiska struga Jagodzianka wykształciła szeroką na ponad 100 m strefę o urozmaiconej rzeźbie, z piaszczystymi oraz pylasto-piaszczystymi namulami. Chociaż obecnie rzeka jest uregulowana, zachowały się tu starorzecza, dobrze wykształcone zbiorowiska szuwarowe oraz zmiennowilgotne łąki. W południowej części obszaru, w górnym biegu Jagodzianki, na wysokości wsi Osieck znajduje się rozległy, ekstensywnie użytkowany rolniczo obszar z mozaiką zbiorowisk łąkowych, szuwarowych oraz z płatami zadrzewień, powstałych na utworach mineralnych lub płytkich utworach organicznych.

Tereny zalesione zajmują niemal 40% obszaru, resztę stanowią Środowiska nieleśne.

Na terenie obszaru stwierdzono występowanie zagrożonych w skali Europy i kraju siedlisk torfowiskowych, łąkowych, murawowych oraz leśnych (łągi i bory bagienne). 11 rodzajów siedlisk znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a zajmują one łącznie prawie 60 % obszaru. Stwierdzono tu też występowanie 6 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Szczególnym walorem obiektu jest mozaikowa struktura krajobrazu i związane z nią duże zróżnicowanie przyrodnicze, a co za tym idzie - bogactwo florystyczne i faunistyczne.

Odnotowano tu ponad 500 gatunków roślin, wśród nich liczne rzadkie i zagrożone, a także rzadkie gatunki motyli.

Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 800 m na zachód od granicy mającego znaczenie dla wspólnoty.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Łąki Ostrówieckie PLH 140001

Łąki Ostrówieckie położone są w dolinie Wisły na wyższym tarasie zalewowym. Obejmują mozaikę gruntów o różnym pochodzeniu i pokrytych różnymi typami gleby (m.in. mady piaszczyste, gleby mułowe, płytkie torfy niskie). Na tym podłożu występuje kompleks ekstensywnie użytkowanych łąk o charakterze świeżym, zmiennowilgotnym i bagiennym. Dużą rolę odgrywają tereny rolnicze (zajmujące prawie 40% ostoi), a w ich obrębie sady. Obszar poprzecinany jest licznymi starorzeczami, które w większości zarosły roślinnością szuwarową (głównie szuwały wielkoturzycowe), kilka zachowało jednak nadal formę zbiorników wodnych (jezioro Rokola). Większość obszarów polnych i łąkowych to grunty prywatne, natomiast północna część obszaru objęta jest wspólnotą pastwiskową. Pałac Bielińskich, wraz z przyległym parkiem jest w zarządzie Muzeum Narodowego w Warszawie

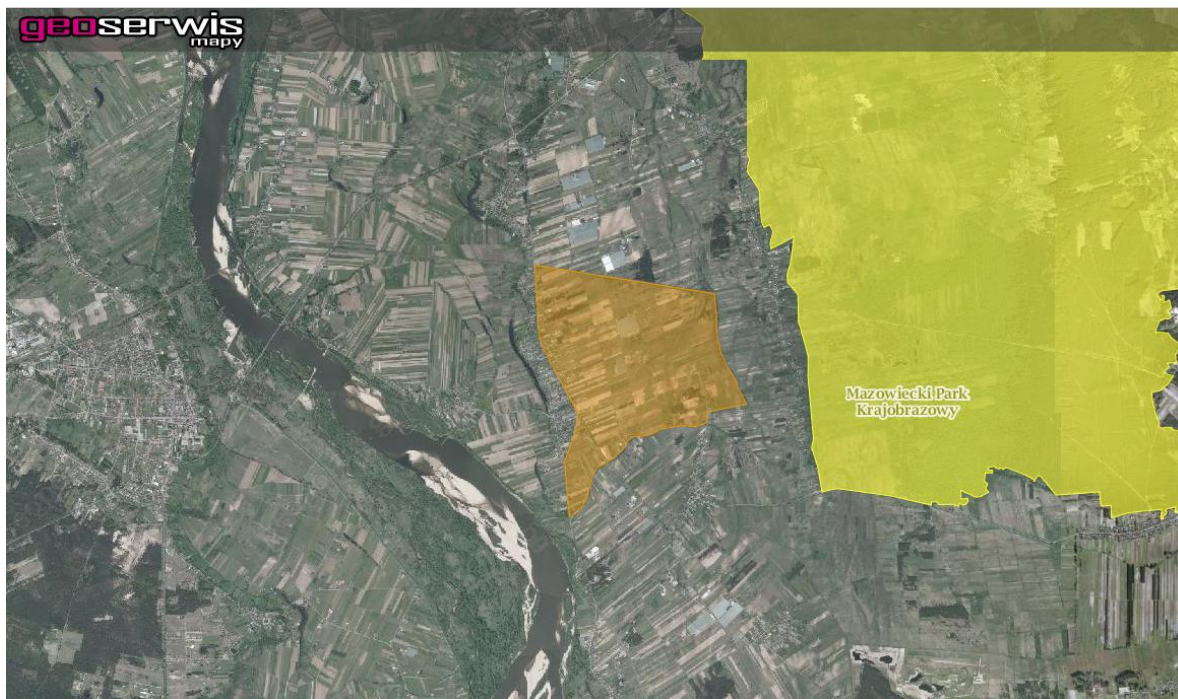
Głównym celem istnienia ostoi jest ochrona kompleksu łąk świeżych i zmiennowilgotnych (siedliska 6410 i 6510).

Ponadto ważnym walorem ostoi jest występowanie trwałych populacji licznych bezkręgowców wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Starorzecza są miejscem gniazdowania m.in. kropiatki Porzana porzana i rybitwy czarnej *Chlidonias niger*, tracza nurogęsi *Mergus merganser*. Na użytkowanych fragmentach łąk wciąż gniazdują czajki *Vanellus vanellus*, kszuki *Gallinago gallinago*, kuliki wielkie *Numenius arquata*, rycyki *Limosa limosa* i krwawodzioby *Tringa totanus*. Na porzuconych łąkach występuje m.in. derkacz *Crex crex* i gąsiorek *Lanius collurio*. Lęgowe są także srokosze (*Lanius excubitor*) i zimorodki (*Alcedo atthis*). Inne gatunki ptaków, warte wspomnienia ze względu na status ochronny to często obserwowane dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), kukułka (*Cuculus canorus*), wilga (*Oriolus oriolus*).

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 1500 m na południe od granicy mającego znaczenie dla wspólnoty.

Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka

Ryc. 6. Analizowany teren w relacji do Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. (na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl)

Dla Mazowieckiego Parku Krajobrazowego obowiązują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 04 kwietnia 2005r. w sprawie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego im. Czesława Łaszka (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 75, poz. 1982); wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego sygn. akt IV SA/WA 285/09 z dnia 24 czerwca 2009r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 179, poz. 5110),
- Rozporządzenie Nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 16 kwietnia 2004r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Mazowieckiego Parku Krajobrazowego na okres 20 lat (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 87, poz. 2131); Obwieszczenie Woj. Maz. z dnia 21 marca 2005r. o sprostowaniu błędów (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 81, poz. 2161)

Opis granicy parku na terenie gminy Sobienie Jeziory:

Od granicy z gminą Osieck granica Parku biegnie:

1) po północnej stronie drogi Osieck - Warszawice, w kierunku zachodnim, do przecięcia z

Kanałem Bielińskiego,

2) w kierunku północnym, po zachodniej stronie Kanału Bielińskiego do przecięcia z granicą

gminy Karczew.

Opis granicy otuliny MPK na terenie gminy Sobienie Jeziory:

Od granicy Parku na styku drogi Osieck - Warszawice granica otuliny biegnie:

- 1) w kierunku zachodnim, północną stroną tej drogi do drogi do wsi Warszówka,
- 2) w kierunku północnym, po wschodniej granicy obszaru zabudowy tej wsi,
- 3) przechodzi przez linię kolejową do granicy z gminą Karczew,
- 4) w kierunku wschodnim do granicy Parku.

Analizowany teren znajduje się poza terenem parku oraz jego otuliny.

Najbliższa odległość do granicy parku wynosi ok. 800 m.

4.3. GEOMORFOLOGIA – RZEŻBA TERENU

Analizowany teren położony jest w całości na tarasie nadzalewowym Wisły.

Powierzchnia terenu jest wyrównana, płaska. Wyniesiony jest od 92,5 do 95,7 m npm. Deniwelacje są minimalne – nie przekraczają 3 m w skali całego terenu.

Wyróżnia się dolina lokalnego cieką bez nazwy stanowiąca wschodnią granicę terenu. Ma ona głębokość względną ok. 1,5 m. Antropogenicznymi elementami są nasypy: drogowy (droga wojewódzka 801) i kolejowy oraz wykop Kanału Warszawickiego.

4.4. WARUNKI GRUNTOWE

W warstwie powierzchniowej gruntów dominują utwory piaszczysto–gliniaste w postaci piasków gliniastych oraz glin piaszczystych lekkich. W płytkiej (do ok. 0,5 m) warstwie nielicznych obniżzeń we wschodniej części terenu występują osady mineralno-organiczne. W warstwie powierzchniowej doliny lokalnego cieką bez nazwy występują utwory organiczne.

4.5. WARUNKI WODNE

4.5.1. Wody powierzchniowe

Jedynymi elementami hydrograficznymi związanymi bezpośrednio z analizowanym terenem są dwa ciekі płynące wzdłuż jego granic:

- stanowiący granicę południową Kanał Warszawicki,
- stanowiący granicę wschodnią ciek bez nazwy.

Kanał Warszawicki jest całkowicie zantropogenizowanym ciekіem odprowadzającym wody z południowych terenów obniżenia Całowanie do Wisły. Koryto kanału pozbawione jest naturalnych zakoli, ma szerokość ok. 2 m i jego dno jest wcięte w okoliczne tereny równinne od ok. 1 m w części wschodniej do ponad 2 m w części zachodniej. Brzegi kanału są sztucznie ukształtowane w postaci równo nachylonych skarp.

Ciek bez nazwy jest także urządzeniem melioracyjnym. Nosi jednak szereg cech naturalnych, głównie wskutek braku regularnej konserwacji. Na fragmentach jest sztucznie wyprostowany. Koryto ma ok. 1 m szerokości i jest płytko wcięte.

4.5.2. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym gmina Sobienie Jeziory jest położona w obrębie Niecki Mazowieckiej, zbudowanej z utworów kredy, trzeciorzędu oraz czwartorzędu. Z piętnem trzeciorzędowym "Subniecka Warszawska - część centralna" jest związany główny poziom wodonośny o zasobach dyspozycyjnych 0,1 l/s/ km². Ponadto, obecność wód czwartorzędowych jest związana z położeniem gminy na obszarze zbiornika wód podziemnych "Dolina rzeki środkowa Wisła", o zasobach dyspozycyjnych 5,55 l/s/km².

Cała gmina odznacza się brakiem warstwy trudnoprzepuszczalnej, izolującej wody pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi, głównie ze spływów powierzchniowo-gruntowych.

Poziom wód gruntowych odznacza się ścisłą zależnością od poziomu wody w

rzekach, zwłaszcza w Wiśle.

Wody gruntowe na terenie objętym projektowaną zmianą studium występują przy stanach wysokich na głębokości 1,0 - 1,5 m poniżej poziomu terenu.

W części zachodniej (przy drodze wojewódzkiej) głębokość ta dochodzi do 2,5 m poniżej poziomu terenu, natomiast w części wschodniej występuje często płycej niż 1,0 m ppt.

4.5.3. Zagrożenia powodziowe

Teren objęty zmianą studium znajduje się częściowo w zasięgu potencjalnego zagrożenia powodziowego z rzeki Wisły.

Według aktualnej klasyfikacji są to tereny narażone na zalanie w przypadku nieskuteczności istniejących zabezpieczeń przeciwpowodziowych przy poziomie wody o prawdopodobieństwie 1% (tzw. woda stuletnia).

Potencjalnie zagrożone tereny znajdują się wzdłuż Kanału Warszawskiego oraz w części północno-zachodniej.

4.6. WARUNKI GLEBOWE

Skałą macierzystą gleb gminy Sobienie Jeziory są utwory lodowcowe i wodnolodowcowe (głównie piaski) oraz utwory współczesne (mady, torfy).

Gleby rolnicze na analizowanym obszarze gminy Sobienie Jeziory należy ocenić jako średnie i słabe. Wśród gruntów ornych dominują gleby klas IVb - V. Wśród użytków zielonych przeważają klasy V i VI.

Kompleksy najlepszych gleb ornych występują w środkowej i zachodniej części analizowanego terenu.

4.7. KLIMAT

Klimat omawianego terenu zasadniczo nie odbiega od klimatu regionu warszawskiego, który można liczbowo scharakteryzować danymi ze stacji meteorologicznej Warszawa Okęcie jak następuje:

- średnia roczna temperatura powietrza - 8,0°C,
- średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego, stycznia - -2,6°C,
- średnia temperatura miesiąca najcieplejszego, lipca - 18,2°C,
- średnia wilgotność powietrza - 80%
- średnia suma opadów - 522 mm,
- maksymalny opad dobowy - 54,8 mm,
- liczba dni z pokrywą śnieżną - 55
- średnia prędkość wiatru - 4,1 m/s

Przeważają wiatry zachodnie, średnio w roku z sektora zachodniego ponad 25%.

Największy udział mają one w okresie lata, jesieni i zimy, wiosną znacznie wzrasta udział wiatrów z sektora wschodniego.

Lokalne warunki klimatyczne kształtowane są przez czynniki miejscowe, w tym położenie w dolinie Wisły, w jej bezpośrednim sąsiedztwie oraz płytkie występowanie wód gruntowych na części analizowanego terenu.

Analizowany teren lokalnej dolinki we wschodniej części charakteryzuje się tendencją do zwiększonej ilości mgieł, większej częstości przymrozków, większej niż przeciętna wilgotności powietrza.

4.8. SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY.

Na podstawie badań fitosocjologicznych wykazano, że na przedmiotowym terenie nie występuje naturalna szata roślinna. Jest to teren użytkowany rolniczo, całkowicie zdominowany przez grunty orne z typowymi i rozpowszechnionymi w kraju segetalnymi zbiorowiskami roślinnymi towarzyszącymi uprawom okopowym i zbożowym. Stwierdzono tu m.in. fitocenozy maku piaskowego *Papaveretum argemones* i wyki czteronasiennej *Vicietum tetraspermae*, żółtlicy drobnokwiatowej i włośnicy zielonej *Galinsogo-Setarietum*, jasnoty i przetacznika lśniącego *Lamio-Veronicetum politae*. Na działkach odłogowanych dominuje roślinność charakterystyczna dla wczesnych stadiów sukcesyjnych na gruntach porolnych. Obficie występują tu: jastrzębiec kosmaczek *Hieracium pilosella*, mniszek *Taraxacum* sp., szczaw polny *Rumex acetosella*, gęsiówka piaskowa *Cardaminopsis arenosa* i rogownica polna *Cerastium arvense*. Mozaikę roślinności dopełnia wtórne trawiaste

zbiorowisko dywanowe *Lolio-Polygonetum arenastri* porastające śródpolne drogi. Jest to bardzo uboga gatunkowa fitocenoza o fizjonomii przypominającej murawę. Fizjonomię zbiorowisku nadają gatunki charakterystyczne, odporne na wydeptywanie, m.in.: życica trwała *Lolium perenne*, wiechlina roczna *Poa annua* i tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*. W sąsiedztwie zabudowy oraz linii kolejowej dominują ruderalne, wybitnie nitrofilne i ciepłolubne zbiorowiska bylin reprezentujące klasy: *Artemisietea vulgaris* i *Agropyreteea intermedio-repentis*. Są to zbiorowiska: bylic i wrotycza *Artemisio-Tanacetetum vulgaris*, pyleńca pospolitego *Berteroetum incanae*, powoju polnego i perzu *Convolvulo arvensis*-*Agropyretum repentis*. Na omawianym terenie wyraźnie zaznacza się ekspansja nawłoci późnej *Solidago gigantea*, gatunku pochodzenia amerykańskiego.

Reasumując szata roślinna tego terenu ma charakter wybitnie antropogeniczny i cechuje się relatywnie bardzo niskim stopniem naturalności. Nie stwierdzono tu stanowisk roślin, mszaków i grzybów zagrożonych i chronionych. Brak też, co jest zrozumiałe zważywszy na użytkowanie, siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Skład gatunkowy fauny jest efektem dotychczasowej działalności człowieka i znacznej synantropizacji terenu. Działki stanowią jedynie niewielki fragment rozległych rewirów łowieckich lisa *Vulpes vulpes* i jeża *Erinaceus europaeus*. Poza kretem i gryzoniami pozostałe gatunki ssaków jedynie okazjonalnie pojawiają się na badanym terenie w obrębie swoich areałów osobniczych. W tym wybitnie rolniczym terenie nie ma miejsc dogodnych dla gadów i płazów. W przypadku tych ostatnich brak jest zbiorników, nawet okresowych, mogących służyć jako miejsca rozrodu. w poszukiwaniu pokarmu pojawia się tu ropucha szara *Bufo bufo*. Awifauna jest typowa dla krajobrazu rolniczego, z gatunków gniazdujących występują tu: bażant *Phasianus colchicus*, kuropatwa *Perdix perdix*, szczygieł *Carduelis carduelis*, mazurek *Passer montanus*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, skowronek *Alauda arvensis*, pokląska *Saxicola rubetra*, pliszka żółta *Motacilla flava*, trznadel *Emberiza citronella* i dzwonec *Carduelis chloris*. Z zalatujących regularnie wymienić można: myszołowa *Buteo buteo* i gawrona *Corvus frugilegus*. Biorąc pod uwagę wybitnie rolniczy charakter terenu nie należy się spodziewać chronionych, zagrożonych i rzadkich gatunków owadów, poza pospolitymi gatunkami z rodzaju biegacz *Carabus* i chronionego częściowo trzmieła ogrodowego.

4.9. ROLA TERENU W SYSTEMIE EKOLOGICZNO-KRAJOBRAZOWYM. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE.

Powiązania krajobrazowe i struktura funkcjonalno-przestrzenna

Struktura przyrodnicza obszaru rozumiana jest zazwyczaj jako przestrzenne uporządkowanie jej składowych, przy czym uwzględnia się nie tylko układ poszczególnych komponentów, ale także relacje między nimi. Przestrzenna struktura przyrodnicza obejmuje układ pionowy, czyli relacje pomiędzy poszczególnymi komponentami abiotycznymi (budowa geologiczna, rzeźba terenu, klimat, gleby, wody powierzchniowe i podziemne), biotycznymi (szata roślinna, świat zwierząt) oraz antropogenicznymi, jak również aspekt poziomy - obejmujący związki pomiędzy całościowymi kompleksami przyrodniczymi (jednostkami krajobrazowymi, geokompleksami). W tym drugim przypadku będzie zatem chodziło o wyznaczenie i charakterystykę pewnych obszarów (jednostek) cechujących się spójnym funkcjonowaniem, czyli zachodzącymi procesami przyrodniczymi.

Przedmiotowy teren leży poza doliną rzeki Jagodzianki (położonej na wschodzie), a od Wisły i jej obecnej doliny oraz starorzecza zwanego Jeziołem Dziecinowskim (zlokalizowanych na zachód) oddzielony jest zabudową miejscowości Dziecinów. Od północy ogranicza go nasyp linii kolejowej.

Teren ma charakter wybitnie antropogeniczny, zdominowany przez pola tworzące szachownice ze szklarniami i uprawami warzyw. Wyjątkowe ubóstwo krajobrazu podkreśla niewielka ilość zadrzewień i zarośli.

Biorąc pod uwagę obecny stopień zagospodarowania tego terenu brak tu ciągów powiązań krajobrazowych. Między występującymi tu ekologicznymi płacami rolnymi i zurbanizowanymi (zabudowa) brak jest jednolitego układu tworzącego harmonijny krajobraz.

Rola w systemie korytarzy ekologicznych

Korytarze ekologiczne to obiekty o charakterze liniowym, o relatywnie niskim stopniu przekształcenia antropogenicznego charakteryzujące się funkcją przyrodniczą, określaną jako – przewodzenie, czyli umożliwienie przemieszczania się (migracje)

gatunków roślin i zwierząt. Ponadto stanowią: źródła zasilania dla terenów otaczających, odbiorniki m.in. zanieczyszczeń (cieki wodne), filtry lub bariery. Kluczową cechą korytarzy jest ich stopień połączenia z innymi elementami o wysokich walorach przyrodniczych.

Z analizy lokalnego układu przyrodniczego wynika, że analizowany teren jest poza dwoma wyraźnie wyróżniającymi się lokalnymi korytarzami ekologicznymi, zlokalizowanymi względem niego w układzie południkowym. Korytarzami tymi są dolina Jagodzianki wraz z obszarem Natura 2000 Bagno Całowanie oraz starorzecze Jezioro Dziecinowskie, które stanowi przedłużenie kompleksu przestrzennego ekosystemów naturalnych i półnaturalnych łączących się z obszarem Natura 2000 Łąki Ostróweckie. Należy zaznaczyć że omawiany teren leży poza doliną Wisły wchodząca w skład obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły i funkcjonalnie nie tworzy z nią spójnego układu przestrzennego ze względu na barierę jaka jest zabudowa miejscowości Dziecinów.

Rodzaje ekosystemów

Na omawianym terenie nie występuje żaden z naturalnych lub seminaturalnych ekosystemów charakterystycznych dla tej części kraju i Mazowsza. Mamy tu do czynienia z typowym ekosystemem antropogenicznym, obejmującym grunty orne, uprawy szklarniowe i ciąg komunikacyjny jakim jest linia kolejowa, porośnięty przez spontaniczną roślinność synantropijną. Pod względem przyrodniczym przedstawia on bardzo niską wartość i nie wyróżnia się niczym szczególnym w skali lokalnej i regionalnej.

Powiązania z innymi istniejącymi formami ochrony przyrody

Omawiany teren leży poza obszarami Natura 2000: Dolina Środkowej Wisły, Bagno Całowanie, Ostoja Bagno Całowanie i Łąki Ostróweckie. Zlokalizowany jest natomiast w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jednak nie ma bezpośrednich ani pośrednich, ekologicznych ani przyrodniczych powiązań funkcjonalnych z innymi formami ochrony powierzchniowej w regionie, tym bardziej, że nie stanowi on istotnego elementu lokalnych ani regionalnych korytarzy ekologicznych.

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Teren ten jest wybitnie przekształcony przez działalność człowieka. Szata roślinna reprezentowana jest wyłącznie przez roślinność synantropijną. W perspektywie kolejnej dekady procesy antropogeniczne utrzymane zostaną na dotychczasowym poziomie lub będą się nasilać (m.in. rozwój warzywnictwa szklarniowego).

Stan ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych

Omawiany teren nie przedstawia wysokich wartości przyrodniczych. Jest to teren antropogenicznie zmieniony, na którym wykluczone jest, ze względu na ich brak, użytkowanie naturalnych zasobów przyrodniczych.

Stan zachowania walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania

Zabudowa miejscowości Dziecinów nie nawiązuje układem i bryłą do tradycyjnego budownictwa wiejskiego. Zabudowie nie towarzyszą wysokie zadrzewienia, lecz ogrody z niewysoką roślinnością o charakterze ozdobnym. Sztuczne oczka wodne oraz masowe nasadzenia ozdobnych roślin iglastych przyczynia się do ujednolicenia przestrzeni. Przedmiotowy teren o wybitnie rolniczym charakterze silnie kontrastuje z doliną rzeki Jagodzianki i terenem zalesionym obszaru Natura 2000 Bagno Całowanie, stanowiąc silny kontrast fizjonomiczny. Brak w ustawodawstwie krajowym przepisów prawnych chroniących krajobraz nie daje w chwili obecnej prawnego narzędzia umożliwiającego kształtowanie krajobrazu, jego poprawę poprzez wprowadzanie elementów harmonizujących jego wnętrza i ład przestrzenny.

Zgodność dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania z warunkami przyrodniczymi

Omawiany teren jest wylesiony i pełni funkcje rolnicze. W miarę przekształceń w sektorze rolniczym powodujących stopniowy zanik tradycyjnego, ekstensywnego użytkowania gruntów oraz spadek opłacalności produkcji dla małych rodzinnych gospodarstw. Większość gruntów jest albo intensywnie wykorzystywana produkcyjnie lub stanowi ugory i odłogi.

Charakter i intensywność zmian zachodzących w środowisku i przyrodzie

Omawiany teren jest wybitnie przekształcony przez działalność człowieka. Szata roślinna reprezentowana jest wyłącznie przez synantropijną roślinność. W przestrzeni przyrodniczej narasta antropofizacja objawiająca się stałym zwiększaniem się udziału ilościowego i jakościowego pospolitych, synantropijnych gatunków o kosmopolitycznym typie zasięgu.

Stan środowiska i jego zagrożenia oraz możliwości ograniczenia

Stan środowiska w obrębie omawianego terenu i jej najbliższym otoczeniu należy uznać za dobry. Nie występują tu źródła zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby. Brak tu zakładów przemysłowych i usługowych, magazynów, parków maszynowych, wysypisk śmieci oraz składów.

Możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem

Omawiany teren nie przedstawia żadnych wartości turystycznych. Znajduje się poza wyznaczonymi szlakami turystycznymi i nie stanowi zaplecza je obsługującego (wiaty, miejsca biwakowe, pola namiotowe, ścieżki rowerowe i edukacyjne, itp.).

4.10. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

Gmina Sobienie Jeziory w tym analizowany teren wolne są od znaczących źródeł zanieczyszczenia powietrza.

Źródłami stacjonarnymi są kotłownie przy istniejących zakładach przetwórstwa i magazynowania owoców i warzyw oraz paleniska indywidualne w domach mieszkalnych.

Na analizowany teren oddziałuje lokalnie droga wojewódzka nr 801. Należy jednak – przez analogię z innymi drogami o podobnych natężeniach ruchu – przyjąć, że poza liniami rozgraniczającymi nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza.

Gmina objęta jest programami ochrony powietrza ustanowionymi na szczeblu wojewódzkim. Są to:

- **Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)piranu jako**

wskaźnika wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu. (Uchwała nr 223/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 grudnia 2009 r.).

- **Program ochrony powietrza dla strefy powiat otwocki (Uchwała nr 233/08 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 listopada 2008 r.)
Dotyczy pyłu zawieszonego PM10.**
- **Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu. (Uchwała nr 222/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 grudnia 2009 r.).**

Postanowienia ww. programów dotyczące planowania przestrzennego w gminie Sobienie Jeziory można podsumować natępująco:

- preferencją dla następujących czynników grzewczych: gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy lekki, energia elektryczna, energia odnawialna,
- wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących lokalizacji zakładów przemysłowych wprowadzających zanieczyszczenia do powietrza na terenach oddalonych od zabudowy mieszkaniowej i terenów cennych kulturowo bądź przyrodniczo.

4.11. KLIMAT AKUSTYCZNY

- Na analizowany teren oddziałują wyłącznie komunikacyjne źródła hałasu.
- Są to drogi wojewódzkie 801 i 805 oraz linia kolejowa nr 12.
- Brak aktualnych danych pomiarowych dla ww. tras. Z natężeń ruchu należy wnosić, że źródłem mogącym wywoływać lokalne przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jest jedynie droga 801.
- Ruch na drodze 805 i na linii kolejowej jest sporadyczny.

5. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

5.1. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU ZMIANY STUDIUM

Nie przyjęcie proponowanej zmiany studium spowoduje, że na omawianym terenie można spodziewać się kontynuacji dwóch obecnie zachodzących procesów:

- wyłączania z produkcji rolnej kolejnych terenów, które przez lata nie będą użytkowane i będą samoistnie podlegać przekształceniom charakterystycznym dla tego typu trwałych odłogów,
- lokalizowania kolejnych obiektów związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczych w sposób przypadkowy, bez uwzględnienia zasad ładu przestrzennego.

Rezultatem tych procesów będzie niewątpliwie postępujący chaos przestrzenny polegający na przypadkowości nowych lokalizacji, braku odpowiedniego wyposażenia w infrastrukturę komunikacyjną i inżynierską, przemieszaniu terenów rolnych z zabudową magazynową i produkcyjną oraz mieszkaniową.

Teren będzie stopniowo przekształcał się z otwartego – rolniczego w zabudowany – zainwestowany, środowisko będzie traciło cechy naturalne i paranaturalne, ale kontrola nad zachodzącymi procesami będzie ograniczona.

5.2. GŁÓWNE ZMIANY W ZAGOSPODAROWANIU, KTÓRE MOGĄ NASTĄPIĆ W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Główne zmiany w zagospodarowaniu analizowanego terenu będą wynikiem ustalenia przeznaczenia większości terenu, jako Tzg, czyli tereny zabudowy gospodarczej, na których przewiduje się następujące zasady zagospodarowania:

- 1) lokalizacja obiektów i urządzeń związanych z działalnością gospodarczą (usługi, rzemiosło, produkcja, magazyny, składy, produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych),
- 2) ewentualna uciążliwość związana z prowadzeniem działalności gospodarczej musi ograniczyć się do granic własności terenu indywidualnego inwestora,
- 3) wprowadzenie zieleni towarzyszącej stanowiącej minimum 15 % terenu należącego do indywidualnego inwestora,

- 4) dopuszczenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej o ile nie koliduje to z prowadzeniem wybranej działalności gospodarczej,
- 5) dopuszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży ponad 400 m².

Tereny położone na południe od drogi gminnej 024 oraz na wschód od drogi gminnej 017 zmiana studium określa jako Tzj/Uc, czyli tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zaleceniem usług komercyjnych takich jak obiekty handlu, gastronomii, obsługi turystów.

Tereny położone na zachód od lokalnego cieków bez nazwy stanowiącego wschodnią granicę zmiany studium przewidywane są do zalesienia.

Należy więc przewidywać, że z czasem z analizowanego terenu zniknie polowa gospodarka rolna. Zostanie ona zastąpiona zabudową o różnych funkcjach gospodarczych. Zmiana studium przewiduje teoretycznie szeroki katalog potencjalnych funkcji. W praktyce będą one ograniczone do funkcji i przedsięwzięć dopuszczalnych przez ustalenia obowiązujące dla Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (NOChK).

5.3. WPŁYW NA PRZYRODNICZE OBSZARY CHRONIONE ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu (NOChK)

Analizowany teren w całości położony jest w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W stosunku do NOChK obowiązuje Rozporządzenie nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego ze zmianami wynikającymi z Uchwały Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. oraz Uchwały Nr 124/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 czerwca 2013 r.

Ustalenia dotyczące NOChK zakazują na omawianym terenie realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), za wyjątkiem przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.

W praktyce na analizowanym terenie przepisy te **wykluczają** realizację m. in. takich przedsięwzięć, jak:

- instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru;
- zabudowa przemysłowa, inna niż wiązana z rolnictwem i przemysłem spożywczym, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha;
- zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody a do czasu uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha;
- centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha;
- zabudowa usługowa o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody a do czasu uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha;
- garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,2 ha;
- linie kolejowe i urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym, a ponadto bocznice z co najmniej jednym torem kolejowym o długości użytkowej powyżej 1 km;
- drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1km oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej;

- scalanie gruntów, w których obszar użytków rolnych jest większy niż 10 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody;
- zalesienia nieużytków oraz użytków zielonych a także zalesienia gruntów ornych powierzchni powyżej 20 ha;

Obszar specjalnej ochrony ptaków Bagno Całowanie PLB 140011

W Standardowym Formularzu Danych określono następujące zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.03		i
H	A03.01		i
H	K02.01		i
M	B01.01		b
H	K03.04		b
H	J02.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.02		i
H	A04.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

Jako oddziaływania negatywne jednoczesne, tzn. zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne wskazano:

B01.01 – zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) – poziom M–średni

K03.04 – międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt – drapieżnictwo - poziom H-wysoki

Inne oddziaływania, zarówno negatywne jak i pozytywne, mają charakter wyłącznie wewnętrzny.

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 800 m na zachód od granicy OSO.

Nie przewiduje się znaczącego wpływu omawianej zmiany studium na ww. obszar.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB 140004

W Standardowym Formularzu Danych określono następujące zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	G01		i
H	B02.02		i
H	J02.12.02		i
H	J02.03		i
H	K03.04		i
M	J02.10		i
M	A03.03		i
H	C01.01		i
M	H01		i
M	D02.01.01		i
M	A04.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.02		i
H	A04.02		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

Wszystkie oddziaływania i działalności mające wpływ na obszar, zarówno negatywne jak i pozytywne, określono jako wewnętrzne.

Analizowany teren objęty zmianą studium graniczy z OSO w rejonie przecięcia drogi wojewódzkiej nr 801 z Kanałem Warszawskim. Odległość od OSO zwiększa się w kierunku północnym do ponad 2 km.

Nie przewiduje się wpływu omawianej zmiany studium na ww. obszar.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Bagno Całowanie PLH 140001

W Standardowym Formularzu Danych określono następujące zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	F02.03		i
M	J02.01		i
H	K03.02		i
H	J01		i
H	K03		i
M	E01		o
M	H		i
H	C01.03		i
H	K04		i
M	G01.02		i
L	B02.01		i
M	F03.01		i
M	K05.01		i
H	F03.02.03		i
L	B02.04		i
H	B01		i
H	K04.02		i
H	F01		i
M	D02		i
L	B		i
M	A08		i
M	J02.11		i
M	L09		i
M	D02.01		i
H	K02.02		i
M	X		b
M	K04.05		i
L	B02.02		i
H	I01		i
M	A10		i

M	E01.03		o
H	J02.01.03		i
M	K02.03		i
H	J02.01.02		i
H	C01.01		i
H	B01.02		i
H	E03.04		i
H	A07		o
H	K04.01		i
M	K02.04		i
H	K03.01		i
H	C01.03.02		i
L	D01.01		i
H	K03.04		i
H	K02		i
H	A04.03		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
L	B		i
H	K03.02		i
H	K03		i
H	K04.02		i
M	A04		i
M	F02.03		i
H	K04		i
L	B02.01		i
H	A03		i
M	K02.03		i
M	G03		o
M	C01.03.01		i
L	D01.01		i
H	K03.01		i
H	B01.02		i
H	K04.01		i
M	K04.05		i
H	K02		i
H	B01		i
M	L09		i
H	K03.04		i
H	K02.02		i
M	G01.02		i
H	F01		i

M	F03.01		i
---	--------	--	---

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

Jako negatywne oddziaływania zewnętrzne wskazano:

E01 – tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (poziom średni – M),

E01.03 – zabudowa rozproszona (poziom średni – M),

A07 - stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (poziom wysoki – H)

Inne oddziaływania negatywne mają charakter wyłącznie wewnętrzny.

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 800 m na zachód od granicy mającego znaczenie dla wspólnoty.

Nie przewiduje się wpływu zmiany studium na ww. obszar.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Łąki Ostróweckie PLH 140001

W Standardowym Formularzu Danych określono następujące zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A04.03		i
L	F02.03.01		i
M	K02		i
L	E03.01		i
L	E01.03		i
L	J02.01		i
M	A07		i
L	F02.03		i
M	A02		i
M	A08		i

M	X		b
M	I01		i
M	E01.03		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A03		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

Jako negatywne oddziaływania zewnętrzne wskazano:

E01.03 – zabudowa rozproszona (poziom średni – M),

Analizowany teren objęty zmianą studium położony jest w odległości ok. 1500 m na południe od granicy mającego znaczenie dla wspólnoty.

Nie przewiduje się wpływu zmiany studium na ww. obszar.

Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka

Analizowany teren znajduje się poza terenem parku oraz jego otuliny.

Najbliższa odległość do granicy parku wynosi ok. 800 m., otuliny – 600 m.

Nie przewiduje się wpływu zmiany studium na ww. obszar.

Korytarze ekologiczne

Jak wykazano w rozdziale 4 Prognozy, analizowany teren znajduje się poza dwoma wyraźnie wyróżniającymi się korytarzami ekologicznymi, zlokalizowanymi względem niego w układzie południkowym, którymi są: dolina Jagodzianki wraz z obszarem Natura 2000 Bagno Całowanie oraz starorzecze Jezioro Dziecinowskie stanowiące przedłużenie kompleksu przestrzennego ekosystemów naturalnych i półnaturalnych łączących się z obszarem Natura 2000 Łąki Ostróweckie. Omawiany teren leży poza doliną Wisły wchodzącą w skład obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły i funkcjonalnie nie tworzy z nią spójnego układu przestrzennego ze względu na barierę jaka jest zabudowa miejscowości Dziecinów.

Ponadto:

- Na analizowanym terenie wykluczona jest lokalizacja farm wiatrowych, co ogranicza potencjalne zagrożenia dla migracji ptaków na tym terenie,
- W projekcie zmiany studium dolinę Kanału Warszawickiego oraz cieku bez nazwy na wschodniej granicy terenu wskazano jako powiązania przyrodnicze o znaczeniu lokalnym, co będzie miało swoje odzwierciedlenie w przeznaczeniu terenów określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tak więc można stwierdzić, że planowana zmiana zagospodarowania terenu nie będzie więc miała wpływu na istniejące korytarze ekologiczne i nie ograniczy łączności przyrodniczej obszarów chronionych.

5.4. WPŁYW NA SZATĘ ROŚLINNĄ

Wraz zabudową terenu dotychczasowa szata roślinna ulegnie w większości likwidacji. Zważywszy na fakt, że jest to teren zdominowany przez grunty orne z typowymi i rozpowszechnionymi w kraju zbiorowiskami roślinnymi towarzyszącymi uprawom okopowym i zbożowym, a na działkach odłogowanych dominuje roślinność charakterystyczna dla wczesnych stadiów sukcesyjnych na gruntach porolnych – straty w środowisku będą relatywnie niewielkie.

Nieliczne zadrzewienia przydrożne i śródpolne zgodnie z wymaganiami wynikającymi z położenia w Nadwiślańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu zostaną zachowane.

Zachowana zostanie także roślinność wzdłuż cieków wodnych zakwalifikowanych w zmianie studium jako ciągi przyrodnicze.

Na terenach rolnych w części wschodniej zmiana studium przewiduje zalesienia, co przy odpowiednim doborze gatunkowym będzie działaniem korzystnym.

5.5. WPŁYW NA ŚWIAT ZWIERZĘCY

Obecny skład gatunkowy fauny jest efektem dotychczasowej działalności człowieka i znacznej synantropizacji terenu.

Rozwój zabudowy spowoduje dalsze zubożenie tego terenu pod względem faunistycznym. Większość ssaków wycofa się zapewne całkowicie z tego terenu, podobnie jak typowa dla krajobrazu rolniczego awifauna.

5.6. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI (RZEŻBĘ TERENU), GLEBY I KOPALINY

Przekształcenie analizowanego terenu z rolniczego w zabudowany spowoduje przekształcenie obecnej powierzchni ziemi. Wpływ tego przekształcenia na rzeźbę terenu ocenić należy, jako mało znaczący, gdyż w stanie istniejącym jest ona mało zróżnicowana i pozbawiona jakichkolwiek form chronionych.

Można natomiast spodziewać się, że w wyniku realizacji zamierzonych inwestycji na części terenu nastąpi wymiana wierzchniej warstwy gruntu, bądź jego nadsypanie.

Przekształcenie terenu z rolniczego w różne formy zainwestowania spowoduje likwidację gleb rolniczych praktycznie na całym terenie. Ponieważ tereny zabudowane nie zajmą 100 % powierzchni, na fragmentach gleby naturalne pozostaną, lecz wraz z innym użytkowaniem (jako np. tereny zieleni towarzyszącej) ulegną antropogenizacji.

Na ogólną powierzchnię ok. 400 ha gleb rolniczych, dla których przewiduje się zmianę użytkowania na nierolnicze, ok. 50% ha stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej, a ok. 50% ha gleby gruntów ornych w przewadze IVb i V klasy bonitacyjnej.

Ocenia się, że ubytek gleb rolniczych na tym terenie w podanych wyżej wielkościach nie będzie miał znaczącego wpływu na grunty rolne. Gleby należą bowiem do niskich klas bonitacyjnych, a łąki i pastwiska w większości nie są użytkowane rolniczo od szeregu lat.

Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane złoża kopalin. Plan nie będzie miał więc wpływu na ten element środowiska.

5.7. WPŁYW NA WARUNKI KLIMATYCZNE

Skala planowanego zainwestowania jest na tyle niewielka, że nie należy spodziewać się jego wpływu na warunki klimatyczne w skali regionalnej.

Zainwestowanie o planowanej intensywności osłabi lub wyeliminuje natomiast dotychczasową specyfikę lokalną klimatu:

- wraz z częściowym osuszeniem terenu wilgotność powietrza zmniejszy się i osłabią się tendencje do występowania inwersji termicznej,
- zmniejszy się częstotliwość występowania mgieł i przymrozków,
- osłabi się prędkość wiatru,
- zwiększy się średnia temperatura,

- zwiększy się częstość opadów.

Ponadto pojawią się - aczkolwiek w niewielkim natężeniu - pewne cechy charakterystyczne dla klimatu obszarów zurbanizowanych:

- osłabienie natężenia promieniowania słonecznego,
- podwyższone temperatury,
- zmniejszeniem prędkości wiatru, z jednoczesnym wzrostem jego porywistości i zakłóceniami kierunku.

5.8. WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Plan nie ingeruje bezpośrednio swymi ustaleniami w system hydrograficzny.

Natomiast pośrednia ingerencja polegać będzie na:

- zaplanowaniu systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków i odprowadzaniu oczyszczonych ścieków do istniejących kanałów,
- przekształceniu zmeliorowanych terenów rolniczych w tereny zainwestowane i poprzez to zmianie zasilania i funkcjonowania fragmentu systemu hydrograficznego,
- dopuszczeniu przekształceń części powierzchni terenu w powierzchnie sztuczne o przyspieszonym odpływie, a poprzez to zmianie reżimu wodnego.

Wpływ pośredni wiązać się będzie także z odprowadzaniem części wód opadowych do systemów kanalizacyjnych. Będą one podczyszczane przed zrzutem, co powinno wyeliminować zanieczyszczenie wód.

Ocenia się, że planowane zagospodarowanie nie będzie miało znaczącego wpływu na wody powierzchniowe. Ponadto ewentualne przedsięwzięcia, zwłaszcza produkcyjne i usługowe, poddane będą szczegółowym analizom wpływu na środowisko, co wyeliminuje ewentualne rozwiązania potencjalnie szkodliwe.

Na terenie objętym opracowaniem mamy do czynienia ze stosunkowo płytkim poziomem wód gruntowych. Studium dopuszcza zastąpienie powierzchni obecnie biologicznie czynnych powierzchniami utwardzonymi i zabudowanymi na ok. 85% powierzchni.

Studium nie określa jednoznacznie sposobów odprowadzania i oczyszczania ścieków. Można przyjąć dopuszczenie urządzeń indywidualnych, w tym zbiorników bezodpływowych. Ponieważ grunty na omawianym terenie charakteryzują się dobrą przepuszczalnością, to ryzyko skażeń wód podziemnych jest relatywnie znaczne. Należy jednak przyjąć, że zarówno urządzenia do gromadzenia ścieków jak i ewentualne systemy kanalizacyjne zrealizowane i eksploatowane zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi w tym zakresie i w warunkach normalnej eksploatacji nie wystąpią zanieczyszczenia wód.

Natomiast planowane zainwestowanie może wpłynąć na obniżenie poziomu wód gruntowych. Realizacja zabudowy, infrastruktury technicznej, utwardzenie powierzchni, ograniczenie zasilania, przyspieszone odprowadzenie części wód opadowych, to typowe czynniki, które przyczyniają się do obniżenia poziomu wód gruntowych.

5.9. WPŁYW NA STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA

Nowe planowane zainwestowanie może przyczynić się do powstania źródeł zanieczyszczenia powietrza różnych typów.

Zabudowa mieszkaniowa i usługowa wymagać będzie ogrzewania i zaopatrzenia w ciepłą wodę. Studium określa jedynie ramy przestrzenne rozwoju zabudowy na omawianym terenie. Nie sposób więc obecnie jednoznacznie określić, jaka będzie emisja zanieczyszczeń do atmosfery.

Z rozwojem zabudowy przemysłowej może wiązać się emisja zanieczyszczeń z procesów technologicznych. Także w tym przypadku nie sposób określić rodzaje i wielkość emisji.

Na całym terenie będą zapewne stosowane indywidualne źródła ciepła.

Prawdopodobnie będą one mieć zróżnicowany charakter, lecz w skrajnym przypadku mogą to być na przykład wyłącznie kotłownie olejowe lub gazowe w poszczególnych obiektach. Takie rozwiązania są bowiem obecnie najczęściej stosowane. Własne źródła ciepła o większej mocy mieć będą obiekty usługowe. Źródła zaopatrzenia w ciepło będą emitarami zanieczyszczeń z procesów spalania.

Na drogach źródłem emisji będą poruszające się pojazdy mechaniczne, emitujące m.in. tlenki węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły. Nowe drogi mieć będą niskie kategorie (głównie lokalne i dojazdowe) i prowadzić będą ruch o charakterze sporadycznym.

Tak więc wraz z realizacją planowanego zainwestowania powstaną na analizowanym terenie nowe źródła emisji substancji i gazów do atmosfery.

Natomiast obecna wiedza na temat przyszłych inwestycji nie daje podstaw do prognozowania, iż w wyniku realizacji planowanego zainwestowania może wystąpić przekroczenie dopuszczalnych standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Nie ma też podstaw do prognozowania, iż obiekty produkcyjne czy usługowe powodować będą ponadnormatywne zanieczyszczenia powietrza poza terenami własnych lokalizacji, tym bardziej, że zapis ustaleń studium jednoznacznie ogranicza potencjalne oddziaływania do granic własności inwestora.

Należy ponadto zauważyć, że zamiana studium przewiduje lokalizację na tym terenie odnawialnych źródeł energii.

Reasumując, planowane zainwestowanie nie powinno powodować przekroczenia dopuszczalnych wielkości - standardów jakości powietrza.

5.10. WPŁYW NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Rozwój funkcji gospodarczych i zabudowy na omawianym terenie spowoduje niewątpliwie wzrost emisji hałasu.

Jego źródłem będzie niewątpliwie wzmożony ruch samochodowy związany z nowymi przedsięwzięciami usługowymi, produkcyjnymi, magazynowymi i mieszkaniowymi. Prawdopodobnie niektóre obiekty stacjonarne staną się także lokalnymi źródłami hałasu przemysłowego.

Nie ma jednak obecnie żadnych przesłanek, aby przewidywać wystąpienie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.11. WPŁYW NA ZAGROŻENIE POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

Nie ma żadnych przesłanek do prognozowania wzrostu oddziaływań pól elektromagnetycznych.

5.12. WPŁYW NA DOBRA KULTURY I KRAJOBRAZ

Przekształcenie terenu z rolniczego w zabudowany zmieni całkowicie lokalny krajobraz omawianego terenu.

Natomiast nie przewiduje się znaczącego wpływu zewnętrznego. Otaczające tereny pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu.

Jedynymi obiektami z zakresu dóbr kultury są lokalne kapliczki i krzyże, które będą być zachowane, oraz obiekty archeologiczne, oznaczone na rysunku studium.

6. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Wielkość i skala planowanych zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sobienie Jeziory nie wskazuje na możliwość oddziaływania transgranicznego.

7. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 z dnia 10 maja 2003 r., poz. 717, z późn. zmianami):

W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem (...) wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego.

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy.

Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.

Tak więc w przypadku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy istnieje określona ustawowo procedura pozwalająca przeanalizować i ocenić skutki jego realizacji.

8. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO LUB ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.

Z przeprowadzonych analiz nie wynika potrzeba proponowania innych, niż przewidziano w zmianie studium, rozwiązań alternatywnych lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Zmiana studium prawidłowo określa ramy przestrzenne dla inwestycji na tym terenie oraz ustala katalog działań z zakresu ochrony środowiska.

Szczegółowe rozwiązania techniczne będą w poszczególnych przypadkach przedmiotem analiz na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji przedsięwzięć, dla których, zgodnie z odrębnymi przepisami, będą przeprowadzane oceny oddziaływania na środowisko.

9. PODSUMOWANIE – STRESZCZENIE

Omawiany teren leży w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jednak zmiana przeznaczeni gruntów z rolnych na zabudowane ze względu na swój charakter zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio nie będzie miało żadnego negatywnego oddziaływania zarówno na jego wartości krajobrazowe jak i środowisko przyrodnicze. Zagospodarowaniu ulegnie wyłącznie silnie zsyntropizowany i przekształcony wieloletnią działalnością człowieka teren. Nie

dojdzie do zniszczenia rzeźby terenu jak również nie do zaburzeń w systemie hydrologicznym. Zainwestowanie terenu nie obejmie najważniejszych elementów przyrody gminy jakimi są: kompleksy leśne, taras zalewowy ze starorzeczami, zadrzewieniami łęgowymi, szuwarami, ziołoroślami i łąkami oraz partii krawędziowych i stokowych doliny rzeki Wisły. Tym samym utrzymany zostanie podstawowy walor OChK – krajobraz i bogactwo przyrodnicze. W przypadku tego ostatniego w wyniku realizacji inwestycji nie dojdzie do trwałego lub czasowego zniszczenia jego najcenniejszych elementów przyrodniczych ani przerwania lub zaburzenia funkcjonowania lokalnych korytarzy ekologicznych. Nie nastąpi zubożenie składów gatunkowych poszczególnych grup organizmów. Nie dojdzie do zniszczenia stanowisk gatunków chronionych. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że gatunki kręgowców tu występujących należą do bardzo plastycznych i o relatywnie przyzwyczajone są do antropopresji. W przypadku ptaków w najbliższej okolicy istnieją potencjalne miejsca lęgowe.

Zanieczyszczenia środowiska, rozumiane jako zanieczyszczenie powietrza, hałas, zanieczyszczenia wód czy oddziaływanie pól elektromagnetycznych nie będą miały znaczącego oddziaływania ponadlokalnego.